

42 наука
43-24 11 ло.
Пролетарі всіх країн, єднайтесь!

І. І. Мечникова

n - 99226

Звітуєть

університетські
науковці

4 квітня відбулося пленарне засідання щорічної 45-ї звітної студентської наукової конференції. У вступному слові проректор з наукової роботи професор М. М. Чесноков розповів про широку участь студентів університету в науковій роботі кафедр і підрозділів, про численні нагороди, якими були відзначенні роботи наших студентів на районних, міських, республіканських та всесоюзних конкурсах. Дипломом і медаллю АН УРСР був нагороджений випускник мехмату минулого року Я. Цукер. Викладачі, які брали активну участь в організації наукової роботи студентів, нагороженні грамотами. Багатьом студентам за активну участь у науковій роботі присуджено грошову премію.

Студентська конференція проходить з 4 по 8 квітня за секціями суспільних, математичних, фізичних, хімічних, біологічних, геолого-географічних, історичних філологічних та юридичних наук. У конференції взяли участь понад 30 студентів з інших вузів країни. Детальніше про роботу студентської наукової конференції ми розповімо в одному з наступних номерів «ЗНК».

лист до редакції

31 березня з нетерпінням очікували чергового засідання відділення журналістики ФГП. Зранку, на першій парі у нас було заняття з фізиковання. «Після заняття ти біжеш крос», — почула я від викладача. Очевидно, я була першою, хто повідомив про те, що сьогодні лекція з журналістики. Мені повірили і звільнини від кросу.

Із 11 студентів філфаку, які відають відділення журналістики, двоє не змогли прийти на лекцію, бо були зайняті на стадіоні. Староста нашої групи, студент біофаку, лише встиг відмітити присутніх, і одразу ж був змушений поїхати на спортивні змагання, бо «залік не зарадає». Так що ж важливіше — у вільний час відвідувати заняття з журналістики, які нас захоплюють, чи примусові спортивні змагання?

С. Дичко,
студентка
1 курсу.

І знову джентльмени

«З Новим роком! З першим днем нового року сміх!» — так напітан команди КВН Одеського університету Святослав Пеліщенко, за сумісництвом — ведучий концерт, привів усіх, хто зібрається 1 квітня в актовому залі ОДУ.

Потім він представив гостей і хазяїв вечора і запросив їх на сцену.

На сцені побули представники команд КВН Московського інженерно-будівельного інституту, представники команди переможниці Всеосоюзного КВН-88 — Новосибірського університету (а саме, ними була підтверджена згадка на зустріч з командою КВН ОДУ у суперфіналі). Центральне телебачення обіцяє організувати цю зустріч. Також виступив «обмежений контингент» КВН «Баку» і представник Казанського університету.

Від Одеського університету виступали команди — мехмату, біофаку — фіналісти внутрішньоінженерного конкурсу КВН, танцювальний ансамбль «Варіанти», і, звичайно ж, клуб веселих і винахідливих джентльменів ОДУ.

Джентльмени з ОДУ показали не лише нову програму, але і повторили третій обережний виступ у Москві, демонстрацію якого ЦТ переднесло з 1 на 15 квітня (дата не кінцева).

Перший день нью-йоркінського року завершився дискотекою.

А. НІКІШЕВ,
студент 2-го
курсу філфаку.

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видався з 1933 р.

№ 13 (1746) 7 КВІТНЯ 1989 РОКУ

Ціна 2 коп.

Парторганізація ОДУ у квітні

26 КВІТНЯ Ц. Р. В АКТОВОМУ ЗАЛІ УНІВЕРСИТЕТУ (ПРОЛЕТАРСЬКИЙ БУЛЬВАР, 24/26) ВІДБУДУТЬСЯ ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСЬКІ ПАРТІЙНІ ЗБОРИ, УЧАСНИКАМ ЯКИХ ПРОПОНУЄТЬСЯ ТАКИЙ ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Про перебудову навчального процесу і підвищення якості підготовки спеціалістів у світлі рішень XIX Всеосоюзної конференції КПРС.

Доповідач М. П. Коваленко.

2. Звіт про роботу комісії по контролю за діяльністю адміністрації університету.

Доповідач Г. Я. Попов.

3. Вибори нового складу комісії по контролю за діяльністю адміністрації університету.

4. Інформація про роботу парткому за період з жовтня 1988 р. по квітень 1989 р.

Інформатор В. В. Глібов.

Партком звертається до всіх комуністів і безпартійних з пропозицією взяти активну участь у підготовці зборів, допомогти своїми порадами, новими ідеями, критичними зауваженнями.

Матеріали з поміткою «На збори» можна надсилати у партком, а також до редакції «ЗНК». Дзвоніть по телефонам: 23-04-18, 23-84-13.

НА ЧЕРГОВОМУ ЗАСІДАННІ ПАРТКОМУ (19 КВІТНЯ) ОБГОВОРЮВАТИМУТЬСЯ ТАКІ ПИТАННЯ:

1. Про роботу партійних організацій хімічного та історичного факультетів по підготовці кадрів вищої кваліфікації. (Готовить Ю. М. Анисимов, Е. О. Нушикян, М. П. Коваленко).

2. Про завдання парткому і ректорату у розвитку соціологічних досліджень та їх використання в управлінні університетом.

Інформатор І. М. Попова.

З можливими пропозиціями і міркуваннями звертайтесь у партком чи безпосередньо до товаришів, які готовують ці питання.

Партком ОДУ.

Гіркий присмак радості

Перша екскурсія по місту для інвалідів, завдяки сприянню комітету комсомолу ОДУ, відбулася. Однак, починати доводиться з негативних емоцій, не дивлячись на те, що зробили добру справу. Виявилось, що заплатити за поїздку — це ще половина діла. Не жаль, хлопців і дівчат, які прийшли допомагати, направили у добровільно-примусовому порядку. Та й ті були з комітету комсомолу. А де ж інші студенти? Де ж робота комітету комсомолу? Адже не справляється вони самі. Треба залучати громадськість і ні в якому разі не примушувати робити добро.

Що ж може розворушити наші й ваші зачерствілі душі? Дуже прикро, що після загальнouніверситетських зборів на прохання допомогти у створенні товариства інвалідів відгукнулися... дві дівчинки з геофаку — Жанна Мироненко і Тетяна Гайдук. Чи не маловато це для університету, де навчається майже шість тисяч студентів? Я впевнена, що багато добрих хлопців і дівчат хотіли б випробувати себе в цій роботі, і ми сподіваємося, що студенти самі прийдуть і запропонують свою допомогу.

Бачили б ви радісні обличчя людей, що роками не виходили з квартири! Віра Басиста розплакалася і сказала, що з відділу соцзабезпечення ще

жодного разу ніхто не запропонував нічого подібного.

Але чому тільки поїздки? Можна ж організовувати концерти, подавати допомогу у відвідуванні кіно, театрів, та й просто допомагати людям хоча б іноді виїжджати на вулицю. Ідей, звичайно, чимало, але хто їх буде втілювати у життя? Відгукнеться, добре! Люди! Можливо, у когось є якісі ідеї, — будь ласка, приходьте з ними. Адже серед інвалідів є й ваши однолітки, які теж бажають учитися, працювати. Треба лише допомогти їм повіріти в себе. Їм теж хочеться бути повноправними членами суспільства і реально допомагати і нам, і собі. До того ж вони мають грошову допомогу з інвалідністю — 16 карбованців, а пенсію — 50—70. На такі гроші не дуже рожевеншася, якщо, наприклад, одна коляска коштує 600 карбованців. Багато хто з них хотів би здобути вищу освіту, і в цьому їм потрібна наша допомога.

Як відомо, в Московському університеті відкрили експериментальну групу для навчання інвалідів на базі інтернату: може, і нам спробувати? Проблем, звичайно, багато. Але вирішувати їх все одно потрібно. Без вашої допомоги, товариші студенти, не обйтися.

Н. ДЕМЧЕНКО,
співробітниця УОЦ ОДУ.

молоді дослідники

Студентка IV курсу хімфаку Тетяна Кулик проводить дослідження з використанням спектрофотометру.

Фото В. ПАЩУКА.

Замість коментаря

Милосердя... У будь-якому словнику значення цього слова пояснюється однозначно: готовність допомогти з жалю до когось, з людяності. Але, виявляється, не всі з нас ще здібні бути співчутливими. І зрозуміло, що душевна чуйність не виникає за рішенням комітету комсомолу. У байдужості молоді багато хто винен, перш за все — батьки тих юнаків і дівчат, які не спроможні відгукнутися на чуже лихо.

Однак є одна обставина, про яку справедливо говорить автор листа, що надійшов до редакції Наталія Демченко: «Де ж робота комітету комсомолу?». Це за-

кономірне запитання. Бо якщо комітет комсомолу не може навчити співчутливості, то він зобов'язаний виявити усіх милосердних чуйних. Саме такої організаційної роботи комітету комсомолу і не вистачає. Досить згадати, як широко рекламивалася в період кампанії по виборах народних депутатів СРСР готовність університетського комсомолу мобілізувати студентство, здебільшого дівчат, на шефську допомогу самотнім літнімлюдям в Центральному районі. В цьому питанні «досягнуті результати» більш ніж скромні. Слово у нас говориться швидше, ніж справа робиться. Майстрів говорильного жанру у нас чимало. І пафосу на починання — з лишком. І «золоті гори» обіцяти ми вміємо. От тільки одного нам бракує: діловитості і відповідальності за слово, що дали.

на трибуну пленуму райкому партії

«Членом КПРС може бути кожний громадянин Радянського Союзу, який визнав Програму, Статут партії, бере активну участь у будівництві комунізму, працює в одній з партійних організацій, виконує рішення партії і сплачує членські внески».

(Із Статуту КПРС).

«Приєм в партію повинен бути ефективним засобом ідеального та організаційного укреплення парторганізацій, впливання на ход перестройки, обновлення всіх сторонах економічної та суспільної життя. Це — цитата із Постанови ЦК КПРС «О серезных недостатках в работе Ташкентської областной парторганізації по приему в партію та укрепленню партійних рядів».

Питання про прием в партію сьогодні особливо гостре, бо процес цей нікак не відповідає змінам у суспільстві, що відбуваються. І практика рознарядок, що вже вкорінилася, гальмує розвиток внутрішньопартійної демократії, оновлення та ребудову партійного життя. Ось що про це пише товариш Г. Разумовський у статті «Демократизація внутрішньопартійної життя» («Комуніст», № 13, 1988):

«Аналіз свідчить, що пагубне впливання ОСУ-там, що вони впливають на

дати тих студентів, сказав В. В. Глібов, котрі ще роки дві-три працювали у нас, тобто у студентів II—III курсів. Немає сенсу прияти п'ятикурсників, бо після випуску вони їдуть за розподілом, і ми не маємо можливості оцінити, чи вправдовують вони почесне звання комуніста.

У партію треба прияти людей серйозних, прияти тих, кому вона потрібна. При цьому основним критерієм повинна бути ділова активність людини. На жаль, нині кількість студентів, яких приємлюють у партію, знижується, на що вказувалось на районній звітно-виборній конференції.

На закінчення хочу ще раз підкреслити, що якісний відбір молодих кандидатів — справа перша за все первинних організацій, а вони у цьому важливо му питанні фактично не передбувалися.

• Л. Д. Яворська:

— Так, дійсно, питання про

очевидно, рознарядки з'являлися тоді, коли виникла необхідність підтримувати авторитет партії всілякими засобами.

Чи вправдовали вони себе? Звернемося до з'їздівських матеріалів. Протягом 1960-х, 70-х і 80-х років із кожних 100 чоловік, приємлютих у партію, більше половини (58—60 процентів) складали робітники. В той же час загальна кількість робітників у КПРС складала трохи більше 40 процентів. Така розбіжність, звичайно, може зберігатися протягом якогось часу, але ні в якому разі понад чверть століття! Куди ж поділися майже 20 процентів робітників?

В чому причина того, що наприкінці четвертого року перебудови все ще зберігаються рознарядки, які вже всім набили оскому! Важко відповісти однозначно, але, очевидно, основна причина все ж таки в інертності первинних парторганізацій, в їхній безініціативності і звичці діяти за вказівкою зверху.

Цей факт Г. Разумовський відзначив у щойно цитованій статті: «Установки ЦК КПСС на демократизацію приема в партію, на підвищення ролі в

в, щоб потім, уже в умовах «демократії», розгорнути свою «владу» ще більш нахабно і витончено. Адже, насправді, ім уже майже вдалося розділити людей праці на «крайніх відомих підприємств», з одного боку, і на «кооператорів», з іншого. Тим самим громадська увага вже зорієнтована на невірні шляхи і «вирішую» не те, яким повинен бути соціально-економічний статус трудового колективу, тобто не питання соціалістичного самоврядування і ліквідації сталінської вульгарної зрівняльки, наприклад, а те, яким колективам і формам власності можна називатися соціалістичними, а яким ні. Таким чином, сталінізм — це не «дорогое удовольство», а та «ракова пухлина», котра, звичайно ж, загубить нас, якщо ми не позбудемося її вчасно і не створимо такі суспільні умови, при яких усі виграти, а, отже, і ціни, визначатимуться не товарно, а робочим часом.

Ідея справжньої, тобто нетоварної, колективності, а отже, і наукового соціалізму, віддані вульгарними соціологами на поталу бюрократизму, з'явилася, як відомо, не сьогодні. Але саме зараз вони потребують нашого захисту і такого творчого розвитку, при якому не тільки говорять про «рішучу демократизацію», але ще й на ділі дають відсіч сталіністам як у політиці, так (і це головне) в економіці.

Отже, шлях боротьби за низькі ціни — не лише «реши-

За переконаннями, а не за чергою

(ЯКІ КРИТЕРІЇ є ВИРІШАЛЬНИМИ ПРИ ПРИЙОМІ У ПАРТІЮ)

ЖДЕННЯХ ПАРТИЕЙ РАЗНАРЯДОК (виділено нами — В. А.) до сих пор распространено довольно широко».

Ми виршили запитати, що з цього приводу думають секретар парторганізації істфаку доцент О. Б. Дьюмін, заступник секретаря парторганізації ОДУ з організаційної роботи доцент В. В. Глібов і заступник завідувача ідеологічним відділом Центрального райкому Компартиї України Л. Д. Яворська.

О. Б. Дьюмін:

— Рознарядки були введені для того, щоб соціальний склад партії відповідав соціальному складу народу. Але не завжди кандидати від робітничого класу і селянства відповідали високому званню комуніста. Саме в цьому — одна з причин застою, тому, що в КПРС виявилось чимало людей, недостойних звання члена партії. Можна і треба прияти до КПРС більше студентів, але студентів II—III курсів, котрі вже показали себе у навчанні і громадській роботі, і головне, вже є особистістю.

В. В. Глібов:

— Рознарядок не було і немає. Однак приемом був недостойним. Часто приємали кого завгодно, без належної перевірки ділових якостей вступаючого в ряди кандидатів у члени КПРС. Процес приему не повинен бути механічним. Людей треба готовувати, і займатися цим повинні первинні парторганізації. На жаль, і зараз ця робота проводиться дуже і дуже погано. Питання про прием у КПРС обговорювалося на засіданні парткому ОДУ 25 листопада 1987 року. Були виявлені серйозні недоліки по відбору кандидатів, необґрунтоване, формальне ставлення до дачі рекомендацій та інші упущення, котрі й зараз, незважаючи на те, що минуло вже більше півтора року, повністю не викорінені.

Питання про прием у партію стояли в центрі уваги заступника секретаря парторганізації ОДУ з організаційної роботи. За 3 місяці (грудень 1988, січень і лютий 1989 р.) в ОДУ із кандидатів у члени КПРС переведено 18 студентів, а в. кандидати приємлені лише троє студентів.

Необхідно приємляти в канди-

приєм у партію стоять зараз дуже і дуже гостро. Нас часто звинувачують в тому, що ми лімітуємо приемом, встановлюємо рознарядки. Але так можуть говорити люди, які не розуміють об'єктивних умов.

А вони ось які. Оскільки Центральний район — вузівський, то серед тих, кого ми приємлюємо, — 50 процентів — робітники і 50 процентів — інтелігенція. В інших районах інтелігенція значно менше. Цифри ці існують традиційно, і ми зобов'язані дотримуватися їх.

Зараз, у зв'язку з деяким зниженням авторитету партії, зменшилась кількість бажаючих вступити в КПРС серед робітників. Бласне кажучи, ми змушені обмежувати приемом інтелігенції, щоб дотримуватися пропорції.

Таке становище вправдано, оскільки КПРС — перш за все партія робітничого класу, отже, йому й треба надавати перевагу. Робітник, як правило, вступає у партію безкорисливо. Інтелігенція ж більш скильна до кар'єристських поривань.

Процент комуністів серед студентів в узвах Центрального району м. Одеси становить в середньому від 1,5 до 6. При цьому ОДУ далеко не на останньому місці. По кількості студентів, що вступають у партію, університет поступається хіба що вищій мореходці (ОВІМУ).

Ось такі три різні погляди. Не знаю, як у вас, шановні читачі, але у мене після ознайомлення з ними виникли деякі запитання. І перше з них — чи існує справедливі рознарядки?

Хоча В. В. Глібов на це запитання відповів негативно, весь монолог Л. Д. Яворської, яка курирує наш університет у Центральному районі КПУ, свідчить про протилежне. Можливо, сама того не бажаючи, вона з цифрами в руках доказала, що рознарядка існує.

Друге запитання — навіщо вона потрібна? Як справедливо зазначив О. Б. Дьюмін, рознарядки знадобилися для того, щоб соціальний склад партії відображував соціальний склад населення. Рознарядки потрібні були ще й для того, щоб кількісний склад робітників у партії відображував провідну роль робітничого класу.

вихід з цих питань

задовільно, але відповідь на це

заслуговує додаткової перевірки. Ми вважаємо справедливими зауваження О. Б. Дьюміна і В. В. Глібова про те, що основним критерієм при приемі в партію повинні бути ділові та особисті якості тих, хто вступає у КПРС, а не горевісні проценти.

Не слід забувати, що «забота о чистоте партійних рядів, об'єднання их от карьеристов, людей без твердых идейных и нравственных устоев — первейший долг и важнейшая обязанность каждой первичной организации, каждого члена КПСС». (Із Постанови ЦК КПРС «О серезных недостатках в районе Ташкентской областной парторганізації по приему в партію и укреплению партійних рядів»).

В. Анташян, заступник редактора газети «Історик», студент II курсу.

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

7 квітня 1989 р.

В. ТЕПЛЯКОВ.

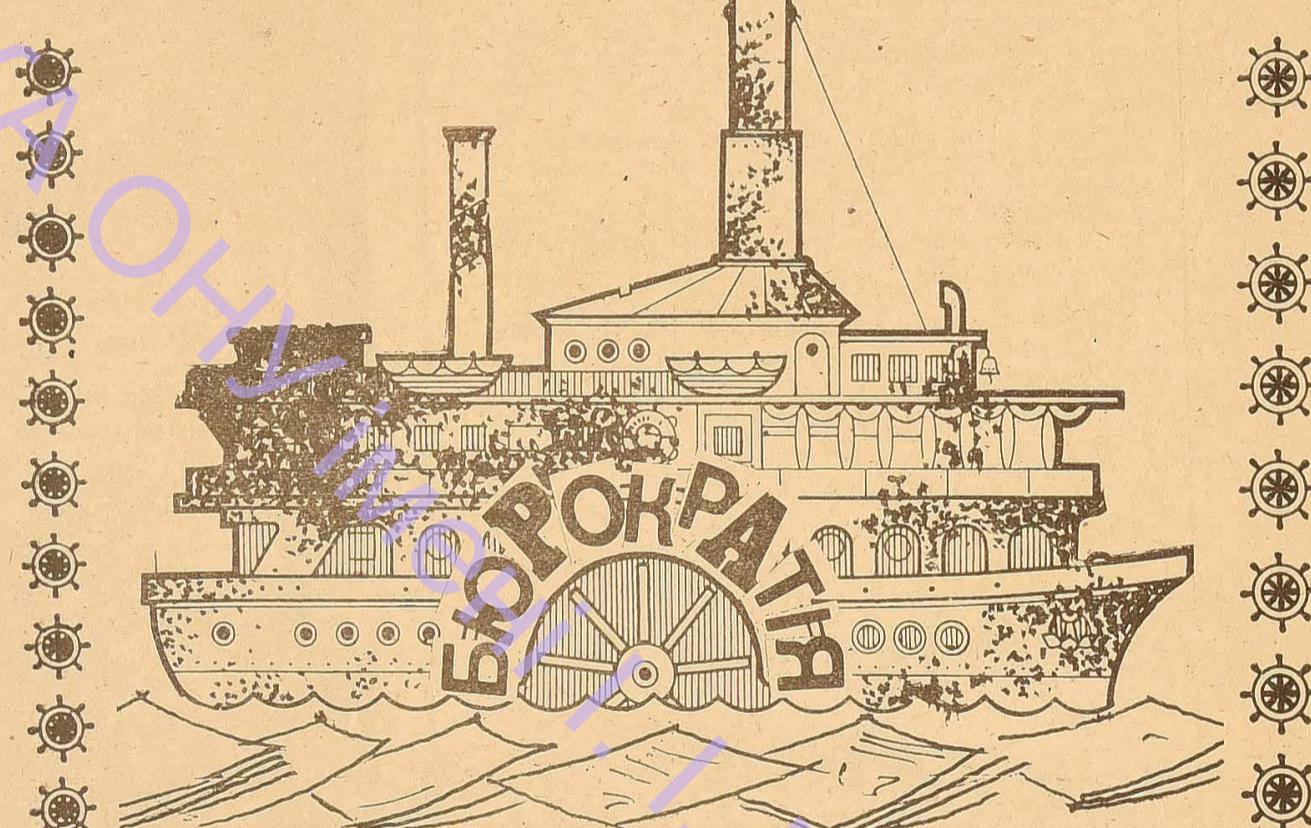
2 стор.

Ілюзії в політиці і економіці

В 3-ОМУ НОМЕРІ «ОГОНЬКА» ЗА СІЧЕНЬ 1989 РОКУ НОВУ І ТАКУ НЕОБХІДНУ ГРОМАДСЬКІЙ РУБРИКУ «КАФЕДРА ПЕРЕСТРОЙКИ: ДІАЛОГ С ЧИТАТЕЛЕМ» ВІДКРИВ ВІДОМИЙ РАДЯНСЬКИЙ ЕКОНОМІСТ ГАВРИЛО ХАРИТОНОВИЧ ПОПОВ.

Висловивши чимало працівників думок з приводу того, як «вимивають» дешеві вироби на державних підприємствах і низькі ціни в кооперації, тим не менше, Г. Х. Попов закінчує їх висновком, який є якщо не сумнівним, то

далеко не повним: «Путь борьбы за низкие цены один: решительная демократизация, конкурсная система выборов депутатов Советов с обязательным наличием нескольких кандидатов на один мандат. А затем реальный контроль сформированных таким образом Советов над аппаратом вместо нынешней ситуации, при которой аппарат на деле контролирует Советы. Поэтому подлинный выход только в одном — политическом разгроме бюрократизма в ходе демократических выборов и создания тем самым гарантий для самых радикальных форм экономической перестройки. И тогда утвердятся те самые рыночные формы, при которых во всех странах и во все времена дешевые товары и низкие цены приносили произ-

тельная демократизация и конкурсная система выборов депутатов Советов», а ще й утвердження такого соціально-економічного статусу для трудового колективу, в якому велике відкриття Маркса — об'єктивна діалектика взаємодії і взаємопроникнення конкретного і абстрактного видів праці знаходить для себе практичне відображення в характері соціалістичного само-врядування. «Сумніви» деяких економістів, пов'язані з можливістю такого відображення, дуже нагадують сумніви тієї «молодої, але вже багатою людиною», тобто буржуа, якому ніяк не вдається зробити так, як радить інша молоді, але бідна людина з майже комуністичними переконаннями — Ісус Христос.

В якій мірі ілюзії сталінізму атакують сьогодні суспільну свідомість у цілому і кожного з нас? Дати відповідь на ці найскладніші, але надзвичайно актуальні питання самому практично неможливо, а от «на кафедре перестройки», в живих діалогах з читачами цю потребу в науковому осмисленні процесів, що розпочалися, мабуть, можна задовільнити.

Братская помощь городу-герою

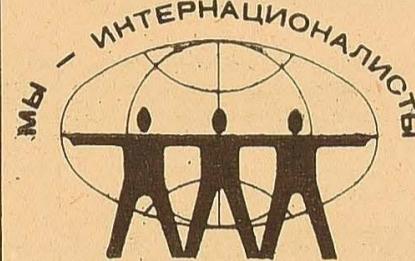
Созидающая сила дружбы и взаимной поддержки советских народов ярко проявилась в годы восстановления Одессы после освобождения от немецко-фашистских захватчиков. Раскрытие малоизученных страниц подвига одесситов, которые с бескорыстной помощью народов СССР в короткий срок восстановили промышленность и транспорт, портовое хозяйство и жилой фонд, здравницы и учебные заведения города-героя, представляется важной задачей исторического краеведения.

Отступая под ударами Советской Армии, враг разрушил самые крупные предприятия Одессы: судоремонтный завод №1, заводы им. Январского восстания, им. Октябрьской революции, им. Ф. Э. Дзержин-

Белла Верникова

Как человека, мы способны любить свой город или не любить. Чему дано в одно соединить людей живущих и когда-то живших, архитектуру, говор, склад ума, вечерний запах моря на оставших от зноя улицах, где мы живем, как на ветру, во времени своем. Чему! Наверно, чувству твоему спокойствия в известняковых стенах, автоматизму в повседневных сценах общения с говорливыми людьми, привязанности к лицам и пространству, организованному на века. Жизнь безутешна тем, что коротка, но здесь идет и клонит к постоянству.

ского, суконную и джутовую фабрики, электростанцию, водопровод. Полностью был выведен из строя Одесский порт. Общий ущерб, нанесенный городу, составил 2514 млн. руб., в том числе промышленности — 1200 млн. руб.

Несмотря на трудности военного времени, государство направило большие средства на быстрейшее возрождение Одессы. Для восстановления Одесского порта, железной дороги, промышленных предприятий непрерывным потоком поступали металл и лес из Магнитогорска, Архангельской и Вологодской областей, цемент из Новороссийска, строительные материалы из республик Закавказья и Средней Азии, оборудование и станки из Ленинграда и Баку. Братская помощь советских народов позволила предприятиям машиностроения Одессы выполнить план 1944 г. на 124 процента.

В годы четвертой пятилетки трудящимся Одессы приходилось преодолевать большие трудности в восстановлении хозяйства, но их выручала и вдохновляла братская поддержка народов СССР. Новейшая техника на предприятия города поступала с московского станкостроительного завода «Красный пролетарий», горьковского завода фрезерных станков, от машиностроителей Ленинграда и Уфы. На полностью разрушенный канатный завод шли волочильные стапы из Алматы, электродвигатели из Баку и Таллинна, смола из Белоруссии. Над Одесским портом шефствовали транспортники Баку, Поти, Туапсе.

Братские республики делились с городом-героем не только материалами и машинами, но и высококвалифицированными специалистами, кадровыми рабочими. Для оказания практической помощи в Одессу прибыли автомобилисты из Горького, станкостроители из Москвы и Соль-Илецка. Из Светлогорска на Одесский канатный завод приехал целый выпуск воспитанников школы ФЗО. Широкий размах получило социали-

Первые Бабелевские чтения

17 апреля, в понедельник, в 10 часов в Зеленом зале Дома ученых (ул. Менделеева, 4) открываются Первые Бабелевские чтения — научная конференция, посвященная 95-летию со дня рождения выдающегося советского писателя Исаака Эммануиловича Бабеля. Чтения проводятся секцией книги Дома ученых и кафедрой советской литературы и литературы народов СССР Одесского госуниверситета.

Интерес к творчеству И. Бабеля в наше время, конечно, не случаен — речь идет о крупнейшем писателе, имя которого два десятилетия находилось под запретом. Огромный читательский интерес к бабелевскому творчеству так и не был удовлетворен в последние десятилетия, уже после его реабилитации: взгляды на гражданскую войну, на роль личности в революции, сама его концепция человека, столь полно и глубоко вобравшая в себя гуманистические традиции отечественной культуры не вписывались в ту перекошенную историю советской литературы, какая у нас существовала. Бабель, как и другие крупнейшие писатели советского периода — М. Булгаков, А. Платонов, Б. Пильняк, М. Зощенко, А. Ахматова, О. Мандельштам, Б. Пастернак, был вытеснен из истории литературы, «столовая дорога» которой пролагалась совсем по другой колле — «классовая ненависть». В результате крупнейшие советские писатели оказались где-то на периферии историко-литературного процесса, о них глухо говорили студентам-филологам, вовсе не называли школьникам, к их творчеству, казалось, навсегда припаян был ярлык «абстрактного гуманизма». Да, Бабель, как и другие великие советские писатели, не умевшиеся в прокрустово ложе ждановского «соцреализма», был «абстрактным гуманистом». Лишь теперь, когда мы возвращаемся к ленинской мысли о приоритете общечеловеческих ценностей над ценностями узко-классовыми, стало понятно, что «абстрактный» гуманизм — единственно возможный тип гуманизма, а всякий другой, замешанный на революционной фразе, лишь демагогия, обирающаяся антигуманной системой — от репрессий и лагерей до взгляда на человека как на «винтик». Всем своим творчеством Бабель противостоял такому гуманизму и потому его творчество в пору общественного обновления вызывает такой большой интерес.

Проведение Первых Бабелевских чтений — это и первая попытка объединить усилия литератороведов, занимающихся творчеством И. Бабеля. Парадокс состоит в том, что сегодня Бабель в нашей стране исследован еще очень и очень мало, а ведь речь идет о поистине огромной фигуре в советской литературе. Имея сотни и сотни книг об истинных и мнимых классиках советской литературы, мы мало что сделали для изучения творчества писателя, о котором существует в мире огромная литература — тысячи исследований — книг и статей, писателя, который давно признан в мире одним из классиков советской литературы. Однако очень мало знают о нем не то что ученики, но и учителя — «полуреабилитированный» Бабель оставил и все еще пока остается раритетом — он пока очень мало издается у нас в стране.

Первые Бабелевские чтения в Одессе — это и дань памяти нашему земляку. Одесса во многом обрела себя в Бабеле, осознала себя в нем. Многие воспринимают наш город через колорит «Одесских рассказов», «Заката», «Беню Крика»... Бабель — писатель, оформивший в своем творчестве легенду Одессы, завершивший эту легенду. Одесса не только вошла в его творчество как тема, но и определила очень многое в его мировоззрении и художественном мире.

Одесситы в большом долгу не только перед Бабелем: кто как не мы должны, наконец, исследовать феномен живой южной ветви советской литературы — плеяды замечательных писателей, творчество которых вошло в золотой фонд советской литературы, — Ю. Олеша и В. Катаева, С. Кирсанова и К. Паустовского, И. Ильфа и Е. Петрова, Э. Багрицкого и В. Инбер, Л. Славина и др. Нам предстоит еще понять и исследовать этот феномен и ту культурную почву, на которую он возился. И. Бабель — крупнейшая фигура в этом ряду.

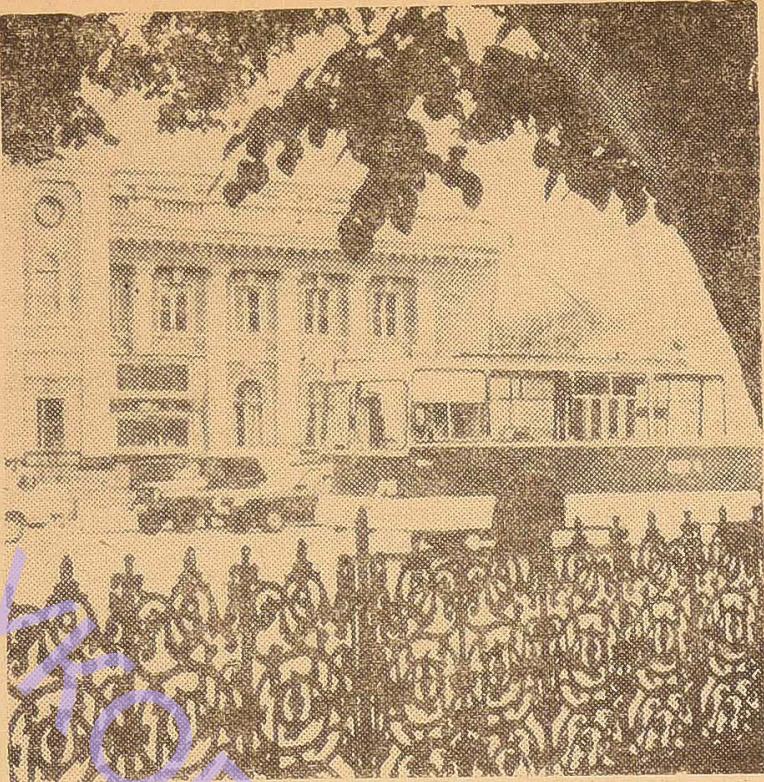
Первые Бабелевские чтения приобрели характер всесоюзной конференции. Из 65 докладов, вошедших в программу конференции, 53 доклада подготовлены гостями нашего города — литератороведами из Москвы и Ленинграда, Киева, Свердловска и Перми, Омска и Фрунзе, Кемерова и Петрозаводска, Томска и Смоленска, Уфы и Тюмени, Ставрополя и Херсона, Черновцов и Кировограда, Грозного и Новосибирска, Куйбышева и Якутска, Иванова и Вологды, а также из Венгрии и Польши. Сама география говорит о том интересе, какой проявляется сегодня к творчеству И. Бабеля. Ожидается приезд на чтения известных литератороведов и критиков — Галины Белой, Натальи Ивановой, Мариэтты Чудаковой, Вадима Ковского...

В первый и второй день — 17 и 18 апреля в Доме ученых будут работать две секции — «Проблемы творчества И. Бабеля» и «И. Бабель и литературный процесс 20-х годов», а 19 апреля состоится пленарное заседание в Золотом зале Литературного музея (ул. Ласточкина, 2) «И. Бабель и Одесса», где прозвучат доклады краеведческой тематики — о бабелевских фондах литературного музея и научной библиотеке им. Горького, о публикациях Бабеля в одесской периодике, о бабелевской Одессе — всех тех сторонах, какими связано творчество писателя с Одессой.

Итак, мы приглашаем всех на открытие Первых Бабелевских чтений 17 апреля в 10 часов утра в Зеленый зал Дома ученых.

Евгений ДОБРЕНКО, доцент ОГУ.

АНОНС
13 АПРЕЛЯ, В 14.00 В АКТОВОМ ЗАЛЕ УНИВЕРСИТЕТА (ПРОЛЕТАРСКИЙ БУЛЬВАР, 24/26 СОСТОИТСЯ БЛАГОТВОРИТЕЛЬНЫЙ КОНЦЕРТ МАСТЕРОВ ИСКУССТВ АРМЕНИИ. ВХОД СВОБОДНЫЙ.

Братская помощь городу-герою

[Окончание. Начало на 3-й стр.]

стическое соревнование тру-
довых коллективов Одессы с
коллегами из братских респу-
блик. Помощь всего советско-
го народа в сочетании с само-
отверженным трудом одесситов
позволили к 1950 г. не только
восстановить разрушенное
войной хозяйство города,
но и возродить Одессу — один
из крупнейших промышленных
и культурных центров Советской
Украины.

В советской исторической
литературе отражены многие
стороны этого восстановительного
процесса, показаны большие
трудности, которые благода-
ря сотрудничеству братских
республик удавалось преодо-
левать. Однако, не все аспекты
проблемы освещены доста-
точно полно: обобщающего
труда до сих пор нет. Слабо,
в основном лишь на материалах
периодической печати ос-
вещены вопросы сотрудничест-
ва советских органов, обществен-
ных организаций союзных
республик в восстановлении
народного хозяйства Одессы
в 1944—1950 гг., почти не по-
казана роль интернациональной
взаимопомощи в возрож-
дении культуры, духовной жизни
трудящихся города. Рас-
ширение источников базы,
прежде всего за счет введения
в научный оборот архивных ма-
териалов, позволит воспол-
нить эти пробелы.

Ф. САМОЙЛОВ,
зав. кафедрой
истории СССР.

До встречи в Пхеньяне

В ОДЕССКОМ государствен-
ном университете прове-

Кожий четвер — для юнаків
Кожний вівторок — для дівчат,

**ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА
ГОСПРОЗРАХУНОВОГО ОБ'ЄДНАННЯ «ІНІЦІАТИВА»
І САНATORIU «УКРАЇНА»**

проводить лекціо-діалог лікаря Р. Тарнавської і психолога
Д. Барана

«МЕДИКО-ПСИХОЛОГІЧНІ ПИТАННЯ СТАТЕВОГО ЖИТТЯ».

Лекція супроводжується демонстрацією слайдів.

Наша адреса: Пролетарський бульвар, 54, санаторій «Ук-
раїна», адміністративний корпус, 3-й поверх, конференц-зал.

Іхати трамваем № 5 до зупинки «Готель «Юність».

Початок лекцій о 17.30.

Квитки продаються за годину до початку лекції в хо-
лі адміністративного корпусу.

Ціна квитка — 1 карбованець.

ЧЕКАЄМО НА ВАС!

ПИШІТЬ НАМ:

270057, Одеса-Центр вул.
Петра Великого, 2, держуні-
верситет, редакція газети «За
наукові кадри».

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкомов и комитета комсомола Одесского государственного университета им. Мечникова. (На украинском языке).

Доук тип. «Чорноморська комуна» Одеського обкому КП України, пл. 50-річчя СРСР, 1. Тираж 1000 прим. Обсяг 0,5 акуруша формату газети «Правда». Зам. 3940.

ДЕНЬ ФІЛФАКУ,

або Суб'єктивні нотатки, написані 1 квітня.

Тихим сонячним ранком ос-
танньої середи березня на фі-
лологічному факультеті хтось
причепив гасло: «Студенти!
Ідучи назустріч 1 квітня, зу-
стрінемо Гуморину досstroко-
во, 29 березня!».

Цей «хтось» значив, що робив.
Події розвивалися так швидко,
що вже о 10-ї годині літнього
часу на негайному засіданні
«доконату» (колишнього деканату)
була зафіксована рево-
люційна ситуація, бо «студенти
вже не хотіли, а викладачі —
не могли». Тому, не чекаючи
перевороту, «докан» філ-
факу Н. М. Шляхова оголоси-
ла урочисте відкриття Дня фа-
культету.

Схвильований наставник студен-
тів, що складався з колишніх
робітників, селян, солдатів, ма-
тросів і школярів, метнувся на
третій поверх.

Але на них там вже чекали.
Адміністрація факультету шви-
дко зорієнтувалася у ситуації,
що виникла, і встановила НЕП
взявши курс на кооперацію.

Студентів, які не підозрювали
нічого поганого, закликали до
кооперативного «шинку», ци-
ганки нав'язували всім бажаю-
чим (і не бажаючим) платну
аудієнцію в «аудиторії по про-
рокуванню майбутнього», за
громі працювали ЗАГС і спор-
ткомітет, лише за 15 ко-
пійок (викладачам — за 20)
а професорам — за 25) можна
було одержати залік з
фізкультури або стати чемпіо-
ном філфаку.

Не продавалось хіба що ми-
стецтво. Художнє оформлення
факультету можна було роз-
глядати безплатно. Але й тут
студентський народ м'яко і не-
нав'язливо «спрямовували». Нагадували, що своїм поганим
навчанням він «плє воду» на
млін ленінградської фонетич-
ної школи», бо в ОДУ прийня-
та московська; закликали «вда-
рити успішністю по бездоріж-
жю і нехлюстству»; підгравую-
чи народу, говорили: «Добре,
що у нас не всі науки супіль-
ні», і зовсім вже збентежува-
ли.

ли написами: «Кращі жарти —
більше сміху. Більше сміху —
кращі жарти».

Не давши зможи студентам
схаменутися від свободи і роз-
кусити нечесну гру «правлячо-
го класу», адміністрація про-
вела брифінг, в кінці якого
усім пообіцяла «хліба і видови-
ська».

Звичайно ж, із святковим
обідом вона пожартувала (адже 1 квітня). І от, бажаючи чо-
гось «сперехопити», студенти,
спустошенні кооперативами, по-
значали один в одного «до-
майбутньої стипендії».

А видовища були, і настіль-
ки цікаві, що студенти навіть
забули про протиріччя; весь
факультет знов відчув себе
єдиною, дружною сім'єю.

...Відгомоніла Гуморина, зу-
стрінuta досstroко. Тихим мі-
сячним вечором розходився
студентський народ, задоволен-
ий і умиротворений.

До наступного першотравне-
вого заклику?

О. ЗАВЗЯТИЙ.

«Синоптичний» пробіг

Щорічно в День метеороло-
га проводиться традиційний 12-
кілометровий пробіг. Старт від
411-ї батареї, а фініш навпроти
гідрометеообсерваторії. Траса проходить вздовж бере-
га моря.

Наша команда також бере
участь у цих традиційних зма-
ганнях. Цього разу команда у
складі 4-х чоловік: студента 4

курсу юридичного факультету
Олега Мундя, студента 1 курсу
механіко-математичного фа-
культету Олександра Іщенка,
студента 3 курсу фізичного фа-
культету Романа Тищенка і
першокурсника біологічного
факультету Миколи Костенка
посіла III місце.

Команда нагороджена дип-
ломом III ступеня, а кожен з
учасників — пам'ятними знач-
ками, посвідченнями і нагруд-
ними номерами. Після церемо-
нії нагородження асі із задо-
воленням пили чай з цукерка-
ми, фотографувалися на па-
м'ять, а також висловили по-

дяку організаторам змагань,
очолюваних завідувачем кафед-
рою фізичовідання гідрометін-
ституту доцентом Сергєєвим за
відмінне проведення спортив-
ного заходу.

Очевидно, час і нашій кафед-
рі фізичовідання спільно з ко-
мітетом комсомолу і студен-
тським профкомом організува-
ти свій пробіг, в якому б взя-
ли участь студенти і вклада-
чі.

В. ШИРОКИХ,
старший викладач
кафедри фізичовідання
ОДУ.

заповідні місця

Hi, це не одеський звіри-
нець: його вже більш-менш
довели до ладу. Це наш влас-
ний університетський вольєр,
де з успіхом розплоджуються
майбутні учасники «Шоу-Мяу-
90». Мабуть, одержати здор-
вих підопічних і наші дослідни-
ки-біологи — «пухнастих гра-
ций» неодмінно прикрасять
електроди та інша вживлена
апаратура. Очевидна користь і
для бібліотечних працівників —

котячий майданчик розташован-
ний саме під вікнами фондів,—
вовохаті стражі охороняють
безцінне книжкове зібрання
від гризунів. Які перспективи
відкриваються: «живий куточок»,
сховище склопарі та ящикові-
ари, відділення Вторчерьмету,
пункт накопичення макулату-
ри...

«Час вже прикрити цей полі-
гон», — обурюється громад-

ськість. «Час» — повторює за
нею адміністрація. «Будемо
шукати вихід», — обіцяють гос-
подарники. І от вони все шу-
кають, шукають...

Важко відшукати чорну кіш-
ку у темній кімнаті, — гово-
рить східна мудрість, — особ-
ливо тоді, коли її там немає.

О. ГУБАР.
Фото В. ПАЩУКА.

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Ар-
мії 24, 1-й поверх, кімната, 9.

ДЗВОНІТЬ:

тел. 23-84-13.

Редактор М. ЩЕРБАНЬ.